

BESLUT

2020-07-06

Dnr: 20/00417

SAKEN

Rapport, SVT1, 2020-01-31, kl. 18.00, inslag om coronaviruset i Kina; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

INSLAGET

Inslaget bestod av ett reportage från staden Wuhan i Kina i vilket det inledningsvis på håll visades en man med munskydd som låg på en trottoar. Samtidigt sa en reporter bland annat följande.

Staden Wuhan idag. En äldre man död på trottoaren. Hur han avled är oklart men det var just här smittoutbrottet började.

Något senare i reportaget, och på avstånd, visades samma man och hur sjukvårdspersonal täckte över mannen med ett skynde. Följande sades av reportern.

Mannen på trottoaren i staden Wuhan tas omhand till sist och en förbipasserande kvinna tappar för ett ögonblick fattningen.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anför sammanfattningsvis att det var olämpligt att i samband med rapporteringen om Coronaviruset i Kina visa en död man liggandes på en trottoar. En anmälare anser att känsliga tittare borde ha varnats, särskilt då det finns en risk att barn tog del av sändningen. Anmälaren anser vidare att mannens ansikte borde ha censurerats och att avsaknaden av en sådan avidentifiering var kränkande gentemot hans identitet. Det var rasistiskt och avhumaniserande mot asiater.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) anför följande.

SVT har förståelse för att bilderna på mannen var av känslig karaktär. Bilderna var bland de första som visade vad läget i staden verkligen innebar när det gällde bristen på sjukvårdsplatser och att ingen annan än personal i skyddskläder fick ta hand om de avlidna.

Som framgår hade den tragiska situationen filmats på avstånd. Det munskydd mannen hade täckte större delen av det som kunde ses av hans ansikte. På detta sätt var mannen också anonymiserad. Den förbipasserande kvinnan som reagerade var också filmad på avstånd. Hennes reaktion på de tomma gatorna gav en viktig inblick i vad samhället Wuhan genomlevde även om det inte gick att höra vad hon sa. Det som skedde i bild konstaterades av speakern på ett lågmält och icke dramatiserande sätt.

Enligt SVT kan tidpunkten för publiceringen diskuteras även om bilderna hanterats med försiktighet. Samtidigt var bilderna av stor betydelse för den verkliga förståelsen av situationen.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet).

Bestämmelsen tillämpas bland annat när det gäller program eller inslag som kan uppfattas som diskriminerande. Det innebär enligt granskningsnämndens praxis att programföretaget inte får sända program eller inslag som är uppenbart kränkande mot människor med visst kön, viss hudfärg, etnicitet, religion eller sexuell läggning eller mot människor med olika former av funktionsnedsättningar eller sjukdomar.

Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som är skrämmande för barn och som sänds på tider då barn kan antas ta del av programmen. Nämnden tillämpar en strängare bedömning för program eller inslag före kl. 21.00 än för senare sändningar. Denna tidsgräns gäller dock inte för nyhetsprogram. För att inte lägga alltför stora hinder i vägen för nyhetsförmedlingen gäller huvudregeln att man vid nyhetssändningar före kl. 19.00 ska visa återhållsamhet i framställningssättet.

Nämnden får pröva en fråga om intrång i privatlivet endast om den person som berörs skriftligen medger det. Något medgivande finns inte i detta fall.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har förståelse för att det aktuella inslaget kunde uppfattas som obehagligt av tittare, men kan inte finna att inslaget innehöll bilder som var av sådan karaktär att inslaget strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft. Nämnden anser inte heller att vad anmälarna i övrigt anfört innebär att inslaget strider mot denna bestämmelse.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Clas Barkman, Bo Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Kristina Åberg och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av Rasmus Gedda.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Rasmus Gedda

Originalhandlingar med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.